

Analysis of International Literature on Bilingual and Multilingual Turkish Children by Bibliometric Analysis Technique

Bekir İNCE*

Abstract. The aim of this study is to examine the academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children using the bibliometric analysis technique. To this end, the data of 569 studies obtained by querying from the Web of Science database were used for the research. Co-occurrence analysis was used to examine the most frequently used keywords in the analysis, and citation analysis was used in the analysis of authors, articles, journals, institutions and countries and the analyzes were performed with the Vosviewer software. According to the results of the analysis, except for the keywords directly related to the search query such as “Bilingualism”, “Turkish”, “Multilingualism”, “Bilingual”, “Turkey”, keywords such as German, English, Dutch and migration were observed to be frequently used. Moreover, the most cited authors were found to be Paul P.M. Leseman, Elma Blom, and Vasiliki Chondrogianni, while the most cited articles were seen as published in journals related to the field of applied psycholinguistics. In addition, Applied Psycholinguistics, Applied Linguistics and Journal of Pragmatics were noted as the journals with the highest average number of citations per publication. While it was observed that the institutions with the best publication citation averages were Boston University, Istanbul University and Utrecht University, the countries with the best publication citation averages were England, the Netherlands and Denmark.

Keywords: Bilingualism, Multilingualism, Bilingual Turkish Children

---

* Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0001-7952-2933>, Assoc. Prof. Dr., İstanbul Medeniyet University, bekir.ince@medeniyet.edu.tr

İnce, B. (2022). Analysis of International Literature on Bilingual and Multilingual Turkish Children by Bibliometric Analysis Technique. *Sakarya Üniversitesi Journal of Education*, 12(1), 256-272. doi: <https://doi.org/10.19126/suje.1082446>

1. INTRODUCTION

It is possible to say that the world has gradually taken on a bilingual-multilingual structure due to reasons such as war, migration, tourism and education. Bilingualism can be explained as the ability of an individual to use two languages simultaneously and in similar performances in daily life. As a matter of fact, most of the studies conducted in the field define bilingual individuals as those who have excellent command of both languages in all linguistic skills. In order for an individual to be considered bilingual, the conditions under which he has learned and used two languages are also important. For example, some researchers think that whether the second language is acquired during or before adolescence or after adolescence is necessary for an accurate definition of bilingualism. Some researchers are also of the opinion that it is not a realistic definition to define people using two languages perfectly as bilingual individuals (Baetens-Beardsmore, 1986, Grosjean, 1982, Hakuta, 1986, Haugen, 1969, Romaine, 1989 cited in Grosjean, 1993). Mackey sets the boundaries of bilingualism as the use of two or more languages interchangeably by the same person (Mackey, cited in Temel-Bekir, 2005, p.65). Moreover, Grosjean explains that the sum of monolingual individuals speaking both languages does not constitute bilingual individuals, on the contrary, in order for a person to be called bilingual, he states, it is necessary for the individual to use both languages interchangeably. On the other hand, Weinrich defines bilingualism by reducing it to a social aspect (Weinrich, 1968): "Bilingualism is conditioned by the social relations and it is the use of one language when necessary, and the use of another language when need be." Skutnabb-Kangas, on the other hand, describes a speaker as a "bilingual who is able to function in two (or more) languages, in both monolingual and bi/multilingual communities, in accordance with the sociocultural demands made on an individual's communicative and cognitive competence by these communities and by the individual herself, at the same level as native speakers, and to identify positively with both (or all) language groups (and cultures) or parts of them" (Skutnabb-Kangas, cited in Achmet , 2005, p.28).

According to İnce, there are 68 different definitions of bilingualism, and this concept is defined in different ways by psychologists due to its mental-behavioral aspect, by sociologists in terms of society and culture, by philosophers due to the relationship between language and thought, and by pedagogues in terms of education (İnce, 2011, p.38-39). Therefore, it can be said that bilingualism is an interdisciplinary concept. As a matter of fact, there are two main approaches to the definitions of bilingualism today: the maximalist approach and the minimalist approach.

According to Baetens-Beardsmore (1986), mastery of both languages at the level of mother tongue is explained as a maximalist approach, and having minimum proficiency in a language other than their mother tongue is explained as a minimalist approach.

Recently, especially with colonial activities and after the second world war, increasing migration movements for various reasons caused the increase of bilingual individuals. According to an article published in *Ethnologue* (2019), there are a total of 7,139 living

languages in the world today. Almost half of the world's population is bilingual. This crucial phenomenon has been the subject of research with various aspects by different disciplines. When it comes to Turkish bilingual individuals, there are many studies on Turkish bilingual individuals in the world, especially in Europe. However, no analytical study has been found regarding the qualifications, content, appreciation of authors and articles, and therefore the values of all studies conducted on bilingualism and Turkish bilingual children, as well as on institutions and countries operating in this field. However, such a study is important in terms of shedding light on other studies to be conducted in the field. The aim of this research is to examine the academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children with the bibliometric analysis technique. For this purpose, answers to the following questions were sought;

- 1) What are the most frequently used keywords in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children and what are their thematic relationships?
- 2) Who are the most cited authors in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children?
- 3) What are the most cited articles in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children?
- 4) What are the most cited journals in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children?
- 5) Which institutions are most cited in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children?
- 6) Which countries are most cited in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children?

2. METHOD

Research Model

The research was planned as a literature review study (2019). In the study, bibliometric data and bibliometric mapping technique were used in the literature review of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children. The bibliometric mapping technique gives researchers the opportunity to reveal emerging trends in article and journal performance and research components, and to explore the intellectual makeup of a particular field in the current literature (Donthu et al., 2021).

Acquisition of Data

In order to obtain the data of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, the Web of Science (WoS) directory, which contains the most qualified publications at the international level, was scanned. In order to obtain the data, queries were made only in the abstract section of the studies by using

the following queries from the WoS database advanced query page. No date restrictions, document types (books, articles, papers, etc.), index restrictions (SSCI, SCI, SCI- Exp , AHCI, ESCI, etc.) were made during this query.

AB=[(Turk OR Türk OR Turkish) AND (Bilingual OR Bilingualism OR Multilingual OR Multilingualism)]

The above-mentioned search query consisted of two parts. In the first part, all publications in the WoS database with the expression “Turk” or “Türk” or “Turkish” in the abstract section were queried. As a result of this query, a total of 53413 articles were reached. In the second part of the query, all publications in the WoS database that had the phrase “Bilingual” or “Bilingualism” or “Multilingual” or “Multilingualism” in the abstract section were queried. As a result of this query, a total of 33843 articles were reached. Finally, both search queries were combined with the "AND" command and the articles that were common in both separate queries were queried from the WoS database. As a result of this search, a total of 569 articles were found. In order to perform the bibliometric analysis, all data belonging to these 569 articles (Full Record and cited References) was obtained from the WoS database by exporting them to an Excel file.

Analysis of Data

In the study, bibliometric data obtained from the WoS database were analyzed with the open source and free VOSviewer software. VOSviewer is widely used as a software to create and visualize bibliometric relationship networks between journals, researchers, institutions, publications, etc. (Van Eck and Waltman, 2017). In this study, data about authors, articles, journals, institutions, and countries were analysed by citation analysis, and for the most used word and keyword in abstracts co-occurrence analysis was used. Co-occurrence analysis is used to effectively reflect research trends in related fields (Li et al., 2016), while citation analysis provides important data to identify interdisciplinary similarities and differences between specified variables (Biehl, Kim, & Wade, 2006).

3. RESULTS & DISCUSSION

Most Used Keywords

The most frequently used keywords in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children were analyzed using co-occurrence analysis with VOSviewer software. The descriptive statistics of the results are shown in Table 1.

Table 1

The most used keywords in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children

Keyword	n	Keyword	n
bilingualism	96	validity	8
Turkish	69	children	7
multilingualism	30	code-switching	7
German	13	cross-linguistic influence	7
bilingual	12	gender	7
migration	12	heritage languages	7
Turkey	12	language choice	7
English	10	specific language impairment	7
language contact	9	translation	7
Reliability	9	bilingual education	6
second language acquisition	9	heritage speakers	6
Vocabulary	9	language dominance	6
Dutch	8	transfer	6
language proficiency	8	translanguaging	6

* At least 6 or more repeating keywords included (n = 28)

In the analysis of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, it was seen that there were 1707 different keywords in 569 publications. In order to better interpret the results of the analysis and to observe the bibliometric networks more easily, the criteria for a keyword was determined as to be repeated at least 6 times. When the frequencies (n) of the keywords in Table 1 are examined, except for the keywords directly related to the search query such as "Bilingualism", "Turkish", "Multilingualism", "Bilingual", "Turkey", it can be seen that German, English and Dutch are among the 28 most repeated keywords. In addition, it can be understood that the expression of "migration" was used 12 times among the keywords. On the other hand, it is seen that the other keywords are expressions related to language acquisition and linguistics, apart from the 'validity' and 'reliability', which are related to research method and data analysis. In this context, it is seen that the studies are mostly about German-Turkish and English-Turkish bilingual children. However, there are also Turkish bilingual individuals living in different geographies such as France, Belgium, Denmark, Norway, Sweden and the Netherlands, as well as the Middle East and America. It can be said that studies on these individuals should also increase in number. Considering that only one of every four families in France is bilingual or multilingual (Deprez, 2003, p.35-43), it can be said that the studies to be conducted in these geographies are much more valuable. On the other hand, it is quite remarkable that the concept of "translanguaging", whose effectiveness has been much discussed recently, is

among the least repetitive keywords. However, there are many studies on the effectiveness of this model (İnce, 2021, Kılıç and Ökten 2021, Kasula 2016, Levis, Jones and Baker, 2012, Wei, 2011).

Bibliometric network visualization, which aims to reveal the themes related to the most used keywords in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, is shown in Figure 1.

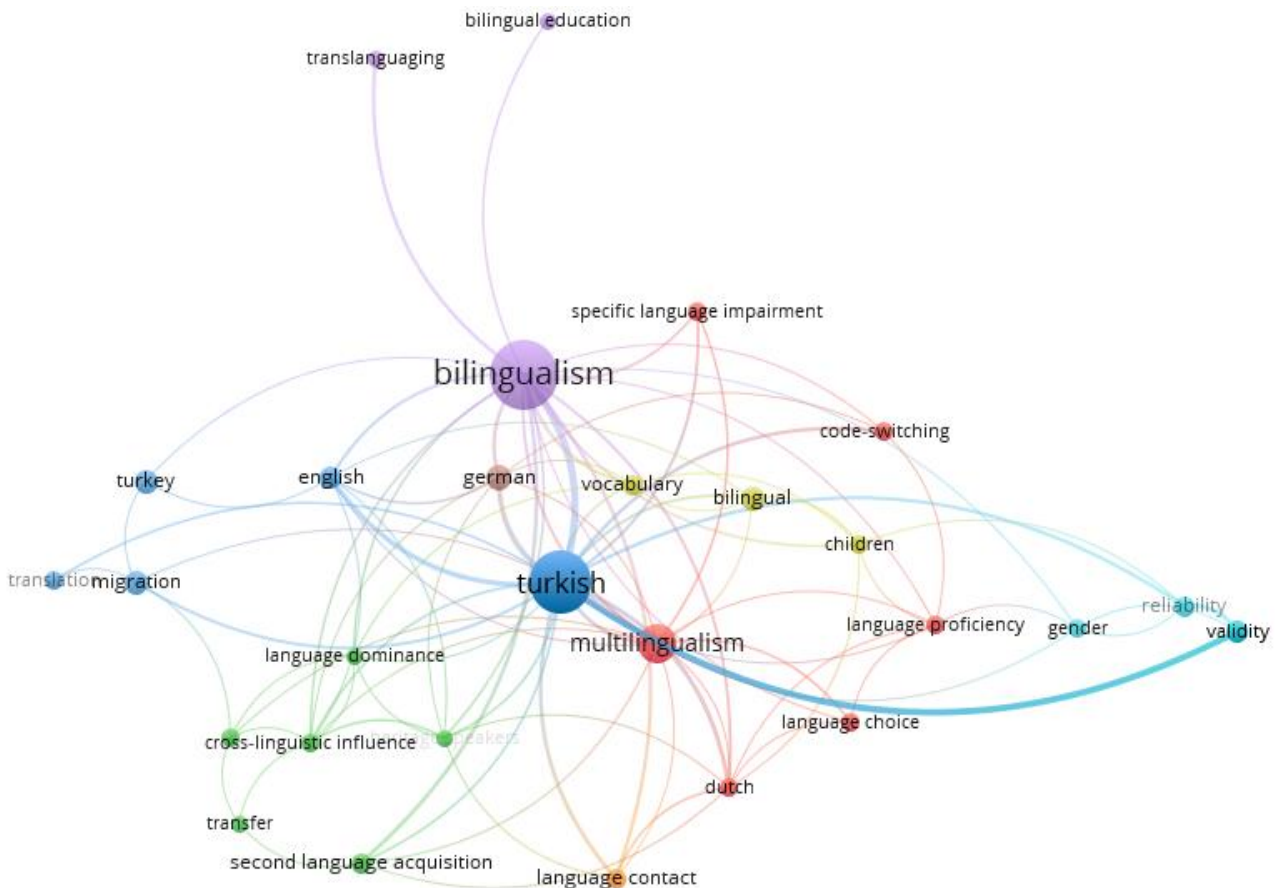

Figure 1. Bibliometric network visualization of the keywords used in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children.

In the image in Figure 1, different colors show clusters of keywords that emerge under different themes. As the size of the circles in the figure increases, the frequency of that keyword increases, and as it decreases, it gets smaller. According to the results of the analysis, the largest of these thematic clusters is the cluster shown in red. The most used keywords in this set are code switching, Dutch, language choice, language proficiency, multilingualism, and specific language impairment. The second largest thematic cluster formed as a result of the analysis is the cluster shown in green. The most used keywords in this cluster are the cross-linguistic influence, heritage languages, heritage speakers, transfer, second language acquisition, language contact, language dominance, german, english, turkey, migration, translation, bilingual education, translanguaging, vocabulary, bilingual, children, gender, reliability, and validity.

language dominance, second language acquisition and transfer. The third thematic cluster in terms of size is the blue colored cluster. The most frequently used keywords in this cluster are English, migration, translation, Turkey and Turkish. The thematic cluster, consisting of bilingual, children and vocabulary keywords and represented in yellow, formed the fourth largest cluster. The fifth thematic cluster is represented by purple with the keywords of bilingualism, bilingual education and translanguaging. In this context, when the bibliometric network is examined, it is seen that the studies focus on the concepts of Turkish-English and Turkish-German bilingualism, and therefore, bilingualism experienced in geographies other than Turkey is more popular in research. However, it should not be forgotten that there is a rich bilingualism phenomenon in Turkey and studies should be conducted on these bilinguals. It is possible to talk about a large number of bilingualisms in Turkey, such as Turkish-Arabic, Turkish-Laz, Turkish-Kurdish, Turkish-Georgian, Turkish-Syriac, Turkish-Circassian, Turkish-Abkhazian, Turkish-Hebrew, Turkish-Armenian and Turkish-Greek. As a matter of fact, Güleç states that three groups of bilingualism should be mentioned in Turkey (Güleç, 2019):

- Bilingual individuals and their children, consisting of citizens of a certain ethnic origin,
- Bilingual individuals and their children who migrated to the country with different motives at different times,
- High socio-economic class children who are exposed to bilingual education.

Indeed, considering both the British and German communities living in touristic towns such as Alanya and Marmaris, and the migrant children who settled in Turkey due to the war from countries such as Iraq, Syria and Afghanistan, that there is no study on the Web of Science database on different bilingual societies in Turkey is remarkable.

Most Cited Authors

The analysis of the most cited authors in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children was analyzed using citation analysis performed with the VOSviewer software. Descriptive statistics of the results are shown in Table 2.

Table 2

Most cited authors in academic publications in international literature on bilingual and multilingual Turkish children

Author	Number of Publications	Number of Citations	Average Number of Citations Per Publication
Paul PM Leseman	8	451	56.37
Elma Blom	8	230	28.75
Vasiliki Chondrogianni	6	183	30.50

Theodore Marinis	6	183	30.50
Li Wei	5	147	29.40
Ludo Verhoeven	6	141	23.50
Solveig Chilla	4	91	22.75
Harald Clahsen	7	83	11.85
Monica Rothweiler	5	79	15.80
Monica S. Schmid	5	42	8.40
Ad Backus	6	41	6.83
Kutlay, Yagmur	5	37	7.40
Andreas Heinz	4	33	8.25

* Authors with at least 30 or more citations are included (n = 13)

In the analysis of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, a total of 1258 different authors among 569 publications were seen. In order to better interpret the analysis results, the minimum number of citations was set as 30. When the citations and publication numbers in Table 2 are examined, it is seen that the most cited author is Paul P.M. Leseman with 451 citations, followed by Elma Blom with 230 citations. Both authors have 8 publications and according to the search query obtained from the results, they are the two most published authors in WoS. These authors are followed by Vasiliki Chondrogianni and Theodoros Marinis with 6 publications and 183 citations. Li Wei is the 5th most cited author with 5 publications and 147 citations. It can be seen that the only Turkish author in this list is Kutlay Yağmur, with 5 publications and 37 citations. When the average number of citations per publication is examined, it is observed that the order has not changed much. However, the fact that some of the authors in the ranking were co-authors on the same work(s) may also have contributed to the same scores and rankings of these researchers - such as Chondrogianni, Marinis, and Bloom. On the other hand, despite the fact that there are many Turkish researchers working on bilingualism in the field, it is noteworthy that no one can be included in the list except Yağmur. It is also seen that many Turkish scientists are referred to in the bibliographies of foreign scientists working on Turkish bilingualism.¹

Most Cited Articles

The analysis of the most cited articles in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children was analyzed using citation analysis performed with the VOSviewer software. Descriptive statistics of the results are shown in Table 3.

¹For example, in the researches of Chondrogianni, Theodoros Marinis and Elma Bloom, Prof. Belma Haznedar seems to have been referred to numerous times.

Table 3

Most cited articles in academic publications in international literature on bilingual and multilingual Turkish children

Article	Number of Citations
Harris, C.L., Ayçiçeği, A., & Gleason, J.B. (2003). Taboo words and reprimands elicit greater autonomic reactivity in a first language than in a second language. <i>Applied Psycholinguistics</i> , 24, 561 - 579.	216
SCHEELE, A., LESEMAN, P., & MAYO, A. (2010). The home language environment of monolingual and bilingual children and their language proficiency. <i>Applied Psycholinguistics</i> , 31(1), 117-140.	212
Verhoeven, L.T. (1994), Transfer in Bilingual Development: The Linguistic Interdependence Hypothesis Revisited. <i>Language Learning</i> , 44: 381-415.	147
Blom, E., Küntay, A. C., Messer, M., Verhagen, J., & Leseman, P. (2014). The benefits of being bilingual: working memory in bilingual Turkish-Dutch children. <i>Journal of experimental child psychology</i> , 128, 105–119.	144
Creese, A., & Blackledge, A. (2011). Separate and flexible bilingualism in complementary schools: Multiple language practices in interrelationship. <i>Journal of Pragmatics</i> , 43(5), 1196–1208.	128
Helmut Daller, Roeland van Hout, Jeanine Treffers-Daller, Lexical Richness in the Spontaneous Speech of Bilinguals, <i>Applied Linguistics</i> , Volume 24, Issue 2, June 2003, Pages 197–222.	124
de Wit, M. A., Tuinebreijer, W. C., Dekker, J., Beekman, A. J., Gorissen, W. H., Schrier, A. C., Penninx, B. W., Komproe, I. H., & Verhoeff, A. P. (2008). Depressive and anxiety disorders in different ethnic groups. <i>Social psychiatry and psychiatric epidemiology</i> , 43(11), 905–912.	113
Caldwell-Harris, C. L., & Ayçiçeği-Dinn, A. (2009). Emotion and lying in a non-native language. <i>International journal of psychophysiology</i> , 71(3), 193–204.	95
Chondrogianni, V. and Marinis, T. (2011) Differential effects of internal and external factors on the development of vocabulary, tense morphology and morpho-syntax in successive bilingual children. <i>Linguistic Approaches to Bilingualism</i> , 1 (3). pp. 318-345	86
Verhoeven, L. (2007). Early bilingualism, language transfer, and phonological awareness. <i>Applied Psycholinguistics</i> , 28(3), 425-439.	82
Messer, M. H., Leseman, P. P., Boom, J., & Mayo, A. Y. (2010). Phonotactic probability effect in nonword recall and its relationship with vocabulary in monolingual and bilingual preschoolers. <i>Journal of Experimental Child Psychology</i> , 105(4), 306-323.	77
Agirdag, O. (2010). Exploring bilingualism in a monolingual school system: Insights from Turkish and native students from Belgian schools. <i>British Journal of Sociology of Education</i> , 31(3), 307-321.	64
Verhallen, M., & Schoonen, R. (1993). Lexical knowledge of monolingual and bilingual children. <i>Applied linguistics</i> , 14(4), 344-363.	62

Ayçiçeği-Dinn, A., & Caldwell-Harris, C. L. (2009). Emotion-memory effects in bilingual speakers: A levels-of-processing approach. <i>Bilingualism: Language and Cognition</i> , 12(3), 291-303.	62
Kempert, S., Saalbach, H., & Hardy, I. (2011). Cognitive benefits and costs of bilingualism in elementary school students: The case of mathematical word problems. <i>Journal of educational psychology</i> , 103(3), 547.	59

* Articles with at least 59 or more citations are included (n = 15)

In the analysis of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, 15 studies with at least 59 citations out of 569 publications were found (59 was determined to facilitate interpretation). In the literature, it was seen that the first two articles that received the most references in the publications on bilingual and multilingual Turkish children were published in applied psycholinguistics journals. In addition, it was also observed that the most cited articles in the research area were mostly practice-based studies.

Most Cited Journals

The analysis of the most cited articles in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children was analyzed using citation analysis performed with the VOSviewer software. Descriptive statistics of the results are shown in Table 4.

Table 4

The most cited journals in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children

Journals	Number of Publications	Number of Citations	Average Number of Citations Per Publication
Applied Psycholinguistics	10	589	58.90
Bilingualism-Language and Cognition	15	298	19.86
Applied Linguistics	4	230	57.50
International Journal of Bilingualism	29	225	7.75
Language Learning	9	224	24.88
Journal of Pragmatics	4	194	48.50
Linguistic Approaches to Bilingualism	10	136	13.60
International Journal of Bilingual Education and Bilingualism	12	103	8.58
Clinical Linguistics & Phonetics	6	95	15.83

Second Language Research	4	74	18.50
Journal of Multilingual and Multicultural Development	7	68	9.71
International Journal of Multilingualism	5	64	12.80
Frontiers In Psychology	5	33	6.60
Applied Linguistics Review	5	22	4.40

* Journals with at least 20 or more citations are included (n = 14)

In the analysis of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, 340 different journals among 569 publications were found. Among these journals, 14 journals with at least 20 citations were included in the analysis in order to interpret the findings more easily. Applied Psycholinguistics appears to be the most cited journal in the literature on bilingual and multilingual Turkish children. Moreover, Applied Linguistics is the third most cited journal. On the other hand, Bilingualism-Language and Cognition is the second most cited journal, while the International Journal of Bilingualism is the fourth most cited journal. Although the International Journal of Bilingualism is the journal with the highest number of publications, it ranks fourth in the number of citations. The fifth most cited journal is Language Learning. When the average number of citations per publication is examined, it is seen that the best performance belongs to Applied Psycholinguistics, Applied Linguistics and Journal of Pragmatics, respectively. Despite the large number of Turkish bilingual individuals, it is thought-provoking that journals originating in Turkey could not be included in the ranking. Again, when the table is examined, it is observed that the journals that include applied publications are in the majority.

Most Cited Institutions

The analysis of the most cited institutions in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children was analyzed using citation analysis performed with the VOSviewer software. Descriptive statistics of the results are shown in Table 5.

Table 5

Most cited institutions in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children

Institutions	Number of Publications	Number of Citations	Average Number of Citations Per Publication
Utrecht University	17	563	33.11
University of Amsterdam	19	417	21.94
Boston University	6	395	65.83

Istanbul University	9	378	42.00
University of Reading	9	210	23.33
Nijmegen Radboud University	18	182	10.11
Koç University	6	165	27.50
Bogazici University	19	145	7.63
Tilburg University	15	138	9.20
University of Hamburg	25	138	5.52
University of Potsdam	16	119	7.43
University of Konstanz	10	100	10.00
University of Bremen	10	98	9.80

* Institutions with at least 90 or more citations are included (n = 13)

In the analysis of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, it was seen that there were 601 different institutions among 569 publications. In order to interpret the findings more easily among these institutions, 13 institutions with at least 90 citations were included in the analysis. In the literature, it is seen that the first two institutions that are most cited in the publications about bilingual and multilingual Turkish children are Utrecht University and Amsterdam University from the Netherlands. Other institutions are Boston University from the USA, Istanbul University from Turkey, and University of Reading from the UK, respectively. It has been observed that three universities from Turkey, with Istanbul University in the fourth place, Koç University in the seventh place and Boğaziçi University in the eighth place, are among the 13 most cited institutions. When the average number of citations per publication is analyzed, it is seen that the highest performance is seen in Boston University, Istanbul University and Utrecht University, respectively. Another reason why these institutions are at an advanced level in citation may be that academics/researchers who receive a lot of citations continue their studies in these institutions. Indeed, the fact that Kutlay Yağmur, who is among the most cited authors, continues his studies at Tilburg University may have been effective in shaping the table in this order. Moreover, the fact that this country has signed an innovative project and declared the city of Utrecht as a "multilingual attraction area" may have had a major impact on the fact that the majority of institutions in bilingual studies are Utrecht University in the Netherlands (City of Utrecht, 2009, p.1). Furthermore, Extra and Yağmur state that a large part of the population can speak three or four languages, that the connection with the project implemented by the country and Europe's multilingualism policy has been clearly established and the 'mother tongue + 2 languages' target is also supported. They also state that this city is home to many international companies and that Utrecht University is also attracting many foreign students. In addition, Yağmur emphasizes that he sees this feature of the city of Utrecht as a starting point to develop it as a multilingual laboratory, and that he has prepared multilingualism projects by starting various studies on multilingualism (Extra and Yağmur, 2013, p.172).

Top Cited Countries

The analysis of the most cited institutions in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children was analyzed using citation analysis performed with the VOSviewer software. Descriptive statistics of the results are shown in Table 6.

Table 6

Most cited countries in academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children

Countries	Number of Publications	Number of Citations	Average Number of Citations Per Publication
Netherlands	77	1670	21.68
Turkey	180	1332	7.40
England	44	1062	24.13
USA	66	936	14.18
Germany	127	925	7.28
Denmark	8	171	21.37
Norway	18	138	7.66
Sweden	15	126	8.40
Switzerland	10	124	12.40
Australia	7	117	16.71
Iran	25	104	4.16
Canada	9	97	10.77
France	12	84	7.00
Belgium	17	76	4.47
Spain	8	63	7.87

* Countries with at least 60 or more citations are included (n = 15)

In the analysis of academic publications in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, it was seen that there were 56 different countries among 569 publications. In order to interpret the findings more easily within these institutions, 15 countries with at least 60 citations were included in the analysis. In the literature, it has been seen that the most cited country in the publications about bilingual and multilingual Turkish children is the Netherlands. Turkey is in the second place, England is in the third place, the USA is in the fourth place and Germany is in the fifth place. It is seen that the majority of the top 15 most cited countries are from Europe. When the average number of citations per publication is analyzed, it is seen that the highest performance is in England, the Netherlands and Denmark, respectively. According to the results of the bibliometric analysis, the fact that Tilburg University is an institution that conducts many

researches on bilingual Turkish children and that Kutlay Yağmur, who also works at this university, is among the most cited authors, may have been effective in the Netherlands' coming out of the list of the countries with the most references in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children.

5. CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS

This study, using the bibliometric analysis technique, focuses on the studies in the international literature on bilingual and multilingual Turkish children, and shows that the studies are mostly aimed at Turkish-German and Turkish-English speaking bilinguals, but the study also reveals that the studies for other bilingual individuals in the European geography such as Turkish-Flemish and Turkish-French are not sufficiently covered in the Web of Science. In addition, it has been observed that studies especially for bilingual individuals living in Turkey (Turkish-Arabic, Turkish-Laz, Turkish-Kurdish, Turkish-Armenian etc.) are not included in the Web of Science. Bilingualism/multilingualism has recently come to the fore with its advantages and disadvantages, and studies have revealed that bilingualism has undeniable individual and social benefits in terms of socio-cultural, economic, and cognitive aspects (İnce, 2021). In this sense, it is important to examine the phenomenon of bilingualism in the context of bilingualism within the borders of the country and to have these studies published in the Web of Science. It also requires it to have publishability criteria. In addition, the fact that the studies on bilingualism are mostly applied and that the journals serving in this field mainly include applied studies are another remarkable results of this research. Researchers who will work in the field should consider this reality.

References

- Achmet, İ. K. (2005). *Yunanistan'da (Batı Trakya'da) iki dilli eğitim veren azınlık okullarında Türkçe ve Yunanca öğrenim gören öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi [Evaluation of reading comprehension and written expression skills of students studying Turkish and Greek in bilingual minority schools in Greece (Western Thrace).]* (Unpublished Doctoral Dissertation). Ankara University, Ankara.
- Biehl, M., Kim, H., & Wade, M. (2006). Relationships among the academic business disciplines: a multi-method citation analysis. *Omega*, 34(4), 359-371.
- Baetens-Beardsmore, H. (1986). *Bilingualism: basic principles*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Bekir, H., & Temel, Z. (2006). Almanya da Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Türk Çocuklarına Uygulanan Dil Eğitim Programının Dil Gelişim Düzeyine Etkisi [The Effect of Language Education Program Applied to 5-6 Age Group Turkish Children Attending Preschool Educational Institutions in Germany on Language Development Level]. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 14-27.
- City of Utrecht, Dept. Public, Internal, Subsidy Affairs (2009). *Utrecht: Multilingual hotspot and laboratory in Europe*. Retrieved from

http://ec.europa.eu/languages/documents/utrecht-multilingual-hotspot-and-laboratory-in-europe_en.pdf

- Deprez, C. (2003). Évolution du bilinguisme familial en France, Dans: Le français aujourd'hui [Evolution of family bilingualism in France, In: French Today]. Retrieved from <https://www.cairn.info/revue-le-francais-aujourd-hui-2003-4-page-35.htm>
- Donthu, N., Reinartz, W., Kumar, S., & Pattnaik, D. (2021). A retrospective review of the first 35 years of the International Journal of Research in Marketing. *International Journal of Research in Marketing*, 38(1), 232-269.
- Ethnologue (2019). "How many languages are there in the world?" Retrieved from <https://www.ethnologue.com/guides/how-many-languages>
- Extra, G., & Yağmur, K. (2013). *Dil Zengini Avrupa: Avrupa'da Çokdillili Politika ve Uygulama Eğilimleri [Language-Rich Europe: Trends in Multilingual Policy and Practice in Europe]*. Cambridge University Press, United Kingdom. Retrieved from https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/LRE_Turkish_Dil_Zengini_Avrupa_%E2%80%93Avrupa%E2%80%99da_c%CC%A7okdilli_politika_ve_uygulama_eg%CC%86ilimleri.pdf
- Grosjean, F. (1993). Le bilinguisme et le biculturalisme: essai de definition [Bilingualism and biculturalism Essay of definition]. *Revue Tranel (Travaux neuchâtelois de linguistique)*, 19, 13-41.
- Güleç, İ. (2019). *İki dilli Türk Çocukları ve ülkemizdeki iki dilli çocuklar [Bilingual Turkish Children and bilingual children in our country]*. Fikriyat. Retrieved from <https://www.fikriyat.com/yazarlar/ismail-gulec/2019/07/05/iki-dilli-turk-cocuklari-ve-ulkemizdeki-iki-dilli-cocuklar>
- İnce, B. (2011). *Yurt dışındaki Türk çocuklarının anadilleri Türkçede yaşadıkları anlatım sorunları: Fransa örneği [Expression problems of Turkish children abroad in their mother tongue Turkish: The example of France]*. (Unpublished Doctoral Dissertation). İstanbul University, İstanbul.
- İnce, B. (2021). İkidilliliğin Avantajları ve Dezavantajları [Advantages and Disadvantages of Bilingualism]. Güleç, B. İnce, and H. N. Demiriz (Eds.), *İkidillilik ve ikidilli çocukların eğitimi* (1th edition) (pp. 429-442). İstanbul, Kesit Yayınları
- Kasula, A. J. (2016). Olowalu Review: Developing identity through translanguaging in a multilingual literary magazine. *Colombian Applied Linguistics Journal*, 18(2), 109-118.
- Kılıç, D., & Ökten, C.E. (2021) Göçmen öğrencilerin yazma becerilerini geliştiren dil alışımı etkinlikleri [Language mix activities that improve the writing skills of immigrant students]. Güleç, B. İnce, and H. N. Demiriz (Eds.), *İkidillilik ve ikidilli çocukların eğitimi* (1th edition) (pp. 291-349). İstanbul, Kesit Yayınları.
- Lewis, G., Jones, B., & Baker, C. (2012). Translanguaging: origins and development from school to street and beyond. *Educational Research and Evaluation: An International Journal on Theory and Practice*, 18(7), 641-654.
- Li, H., An, H., Wang, Y., Huang, J., & Gao, X. (2016). Evolutionary features of academic articles co-keyword network and keywords co-occurrence network: Based on two-mode affiliation network. *Physica A: Statistical Mechanics and its Applications*, 450, 657-669.
- Snyder, H. (2019). Literature review as a research methodology: An overview and guidelines. *Journal of business research*, 104, 333-339.

- Temel, Z., & Bekir, H. (2005). Erken çocukluk döneminde iki dillilik [Bilingualism in early childhood]. *Türk Dili, Dil ve Edebiyat Dergisi*, 637, 65-72.
- Wei, L.(2017). Translanguaging as a practical theory of language. *Applied Linguistics* 39(1),9-30.
- Weinreich, U., Labov, W., & Herzog, M. (1968). *Empirical foundations for a theory of language change*. University of Texas Press, United States.
- Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2017). Citation-based clustering of publications using CitNetExplorer and VOSviewer. *Scientometrics*, 111(2), 1053-1070.

Scientific, ethical and citation rules were followed during the writing process of the study entitled "Analysis of International Literature on Bilingual and Multilingual Turkish Children by Bibliometric Analysis Technique "; It has been committed by the authors of this study that no falsification has been made on the collected data, that the "Sakarya University Journal of Education Journal and its Editor" has no responsibility for all ethical violations, all responsibility belongs to the authors, and that the study has not been sent to any other academic publication medium for evaluation.

Conflict of Interest Statement

There is no conflict of interest

Statement of Financial Support or Acknowledgment:

No financial support was received from any institution for this study. No Acknowledgment.

İkidiilli ve Çokdilli Türk Çocuklarıyla İlgili Uluslararası Alanyazında Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik Analiz Tekniği ile İncelenmesi

Bekir İNCE*

Öz. Bu çalışmanın amacı, ikidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınların bibliyometrik analiz tekniği ile incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Web of Science veri tabanından sorgulama yoluyla elde edilen 569 çalışmanın verisi araştırma için kullanılmıştır. Analizlerde en sık kullanılan anahtar kelimelerin incelenmesinde ortak-varlık analizi (co-occurrence analysis); yazar, makale, dergi, kurum ve ülkelerin incelenmesinde ise atıf analizi (citation analysis) kullanılmış olup analizler Vosviewer yazılımı ile gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre “Bilingualism”, “Turkish”, “Multilingualism”, “Bilingual”, “Turkey” gibi arama sorgusu ile doğrudan ilişkili anahtar kelimeler dışında; Almanca (German), İngilizce (English) ve Felemenkçe (Dutch) ve göçmenlik (migration) gibi anahtar kelimelerin sıkça kullanıldığı görülmüştür. Bununla birlikte en çok atıf alan yazarların Paul P. M. Leseman, Elma Blom ve Vasiliki Chondrogianni olduğu; en çok atıf alan makalelerin ise uygulamalı psikodilbilim alanı ile ilgili dergilerde yayımlandığı görülmektedir. Ayrıca yayın başına düşen ortalama atıf sayısının en yüksek olduğu Applied Psycholinguistics, Applied Linguistics ve Journal of Pragmatics dergileridir. Yayın atıf ortalamaları en iyi olan kurumların Boston Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Utrecht Üniversitesi olduğu gözlenirken; yayın atıf ortalamaları en iyi olan ülkelerin ise İngiltere, Hollanda ve Danimarka olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İkidiillilik, Çokdillilik, İkidiilli Türk Çocukları.

* Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0001-7952-2933>, Assoc. Prof. Dr., İstanbul Medeniyet University, bekir.ince@medeniyet.edu.tr

1. GİRİŐ

Dϋnyanın savaş, gϋç, turizm, eğitim gibi sebeplerle giderek ikidilli-çokdilli bir yapıya bϋrϋndϋđϋnϋ sϋylemek mϋmkϋndϋr. İkidillilik, bireyin gϋnlϋk yaşamda iki dili aynı anda ve benzer performanslarda kullanabilme yetisi olarak açıklanabilir. Nitekim sahada yapılan araştırmaların birçoğu ikidilli bireyi, her iki dile de tϋm dil beceri alanlarında mϋkemmel derecede hâkim kişiler olarak tanımlamaktadır. Bir bireyin ikidilli olarak kabul edilebilmesi için iki dili hangi şartlar altında öğrendiği ve kullandığı da önem arz etmektedir. Sϋz gelimi bazı araştırmacılar ikinci dilin ergenlik dϋneminde mi ya da ϋncesinde mi edinildiğinin yoksa ergenlik sonrasında mı edinildiğinin doğru bir ikidillilik tanımı için gerekli olduğunu dϋřϋnmektedir. Bazı araştırmacılar da iki dili mϋkemmel olarak kullanan kişilerin ikidilli bireyler olarak tanımlanmasının gerçekçi bir tanım olmadığı gϋrϋřϋndedir (Baetens-Beardsmore, 1986; Grosjean, 1982; Hakuta, 1986; Haugen, 1969; Romaine, 1989 akt. Grosjean, 1993). Mackey, ikidilliliğin çerçevesini iki veya daha fazla dilin aynı kişi tarafından değişimli olarak kullanılabilmesi şeklinde ortaya koymaktadır (Mackey, akt. Temel-Bekir, 2005, s.65). Nitekim Grosjean da iki dili birden konuşan tek dilli bireylerin toplamının ikidilli bireyleri oluşturmadığını aksine bir kişiye ikidilli denilebilmesi için bireyin bildiği iki dili de birbirinin yerine dϋnϋřϋmlϋ olarak kullanabilmesinin şart olduğunu açıklamaktadır. Diğer taraftan sosyal medyanın giderek daha ağırlık kazandığı ve sosyal çevrenin bireyin kişiliğini olanca gϋcϋyle şekillendirdiği gϋnϋmϋzde Weinrich, ikidilliliği sosyal bir boyuta indirgeyerek tanımlamaktadır (Weinrich, 1968): "İkidillilik, sosyal ilişkilerde öğrenilen ve gereğinde bir dilin gereğinde ϋbϋr dilin kullanılmasıdır." Skutnabb-Kangas ise, ikidilli bireyi, içinde bulunduğu toplulukta iki dili de bizzat kullanan ve iletişimsel ve bilişsel yeteneğin zorunlu kıldığı soyo-kϋltϋrel gereklere gϋre tek dilli ya da iki dilli topluluklar arasında ana dili konuşucuları ϋlçϋsϋnde kendini her iki dilde de ifade edebilecek durumda olan ve diğer taraftan bu kϋltϋrel ve dilsel gruplardan her ikisi ile ya da tϋmϋ ile veya en azından bir bϋlϋmϋ ile ϋzdeřleřebilen kişi olarak tanımlamaktadır (Skutnabb-Kangas akt. Achmet, 2005: 28).

İnce'ye gϋre 68 farklı ikidillilik tanımı vardır ve zihinsel-davranışsal yϋnϋ nedeniyle psikologlar, toplumu ve kϋltϋrϋ ilgilendiren boyutuyla sosyologlar, dil ve dϋřϋnce arasındaki ilişki nedeniyle felsefeciler ve eğitimi ilgilendiren yϋnϋyle de eğitimbilimciler tarafından farklı şekillerde tanımlanmaktadır (İnce, 2011, s.38-39). Dolayısıyla ikidilliliğin disiplinler arası bir kavram olduğu sϋylenebilir. Aslına bakılacak olursa gϋnϋmϋzde iki dililiğin tanımlarına ilişkin iki ana yaklaşım vardır: Maksimalist yaklaşım ve minimalist yaklaşım.

Baetens-Beardsmore'a gϋre (1986) bireyin her iki dile de ana dili seviyesinde hâkim olması maksimalist yaklaşım, bireyin ana dili dışındaki bir dilde temel dil becerileri bakımından minimum yetiye sahip olmaları ise minimalist yaklaşım olarak açıklanmaktadır.

Son dϋnemlerde özellikle sϋmϋrgecilik faaliyetleri ile birlikte ve ikinci dϋnya savaşından sonra çeşitli sebeplerle artan gϋç hareketleri ikidilli bireylerin çoğalmasına neden oldu.

Ethnologue’da (2019) yayımlanan bir makaleye göre bugün dünya üzerinde toplam 7.139 yaşayan dil bulunmaktadır. Dünya nüfusunun neredeyse yarısı ise ikidillidir. Böylesine önemli olan bu olgu, farklı disiplinler tarafından çeşitli boyutlarıyla araştırmaların konusu olmaktadır. Söz konusu Türkçe ikidilli bireyler olduğunda ise özellikle başta Avrupa olmak üzere dünya üzerindeki Türkçe ikidilli bireylerle ilgili çok sayıda araştırmaya rastlanmaktadır. Ancak gerek ikidillilikle ve Türkçe ikidilli çocuklarla gerekse de bu alanda faaliyet gösteren kurumlarla ve ülkelerle ilgili yapılan tüm araştırmaların niteliklerine, içeriklerine, yazarların ve yazıların takdir edilme durumlarına, dolayısıyla çalışmaların değerlerine ilişkin analitik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Oysa bu türden bir çalışma, sahada yapılacak diğer çalışmalara ışık tutması açısından önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı, ikidilli ve çokdilli Türk çocuklarıyla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınların bibliyometrik analiz tekniği ile incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1) İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler ve bunlarla ilgili tematik ilişkiler nelerdir?
- 2) İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan yayınlarda en çok atıf alan yazarlar kimlerdir?
- 3) İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan yayınlarda en çok atıf alan makaleler hangileridir?
- 4) İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan yayınlarda en çok atıf alan dergiler hangileridir?
- 5) İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan yayınlarda en çok atıf alan kurumlar hangileridir?
- 6) İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan yayınlarda en çok atıf alan ülkeler hangileridir?

2. YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma literatür inceleme çalışması olarak planlanmıştır (2019). Çalışmada ikidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlara ait literatür incelenmesinde ise bibliyometrik verilerden ve bibliyometrik haritalama tekniğinden yararlanılmıştır. Bibliyometrik haritalama tekniği araştırmacılara; makale ve dergi performansı ve araştırma bileşenlerinde ortaya çıkan eğilimleri ortaya çıkarmak ve mevcut literatürdeki belirli bir alanın entelektüel yapısını keşfetme imkânı sunar (Donthu vd., 2021).

Verilerin Edinilmesi

İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınların verilerinin elde edilmesi için uluslararası düzeyde en nitelikli yayınların yer aldığı Web of Science (WoS) dizini taranmıştır. Verilerin edinilmesi için WoS veritabanı

gelişmiş sorgulama sayfasından aşağıda yer alan sorgular kullanılarak çalışmaların yalnızca özet bölümünde sorgulama yapılmıştır. Bu sorgulama yapılırken herhangi bir tarih kısıtlaması, doküman türü sınırlaması (kitap, makale, bildiri vb.), dizin kısıtlaması (SSCI, SCI, SCI-Exp, AHCI, ESCI vb.) yapılmamıştır.

AB=[(Turk OR Türk OR Turkish) AND (Bilingual OR Bilingualism OR Multilingual OR Multilingualism)]

Yukarıda belirtilen arama sorgusu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde WoS veritabanında özet bölümünde “Turk” veya “Türk” veya “Turkish” ifadesi geçen tüm yayınlar sorgulanmaktadır. Bu sorgunun sonucunda toplamda 53413 makaleye ulaşılmıştır. Sorgunun ikinci bölümünde ise WoS veritabanında özet bölümünde “Bilingual” veya “Bilingualism” veya “Multilingual” veya “Multilingualism” ifadesi geçen tüm yayınlar sorgulanmaktadır. Bu sorgunun sonucunda ise toplamda 33843 makaleye ulaşılmıştır. Son olarak her iki arama sorgusu “AND” komutu ile birleştirilerek iki ayrı sorgulamada da ortak olan makaleler WoS veritabanından sorgulanmıştır. Bu sorgulama sonucunda toplamda 569 makale bulunmuştur. Bibliyometrik analizin gerçekleştirilebilmesi için bu 569 makaleye ait olan tüm veriler (Full Record and Cited References) WoS veritabanından bir excel dosyasına aktarılarak edinilmiştir.

Verilerin Analizi

Çalışmada WoS veritabanından elde edilen bibliyometrik veriler açık kaynak kodlu ve ücretsiz olan VOSviewer yazılımı ile analiz edilmiştir. VOSviewer; dergiler, araştırmacılar, kurumlar, yayınlar vb. arasındaki bibliyometrik ilişki ağlarını oluşturmak ve görselleştirmek için kullanılabilecek bir yazılımdır (Van Eck ve Waltman, 2017). Bu çalışmada yazarlar, makaleler, dergiler, kurumlar ve ülkelerle ilgili veriler atıf analizi (citation analysis); özetlerde en çok kullanılan kelime ve anahtar kelime ile ilgili ise ortak-varlık analizi (co-occurrence analysis) kullanılmıştır. Ortak-varlık analizi (co-occurrence analysis) ilgili alanlarındaki araştırma eğilimlerini etkili bir şekilde yansıtabilmek için kullanılırken (Li vd., 2016); atıf analizi ise belirlenen değişkenler arasındaki disiplinler arası benzerlikleri ve farklılıkları belirlemek için önemli veriler sağlar (Biehl, Kim ve Wade, 2006).

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

En Çok Kullanılan Anahtar Kelimeler

İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler VOSviewer yazılımı ile gerçekleştirilen ortak-varlık analizi (co-occurrence analysis) kullanılarak incelenmiştir. Sonuçlara betimsel istatistikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler

Anahtar Kelime	n	Anahtar Kelime	n
Bilingualism	96	validity	8
Turkish	69	children	7
multilingualism	30	code-switching	7
German	13	cross-linguistic influence	7
Bilingual	12	gender	7
Migration	12	heritage languages	7
Turkey	12	language choice	7
English	10	specific language impairment	7
language contact	9	translation	7
Reliability	9	bilingual education	6
second language acquisition	9	heritage speakers	6
Vocabulary	9	language dominance	6
Dutch	8	transfer	6
language proficiency	8	translanguaging	6

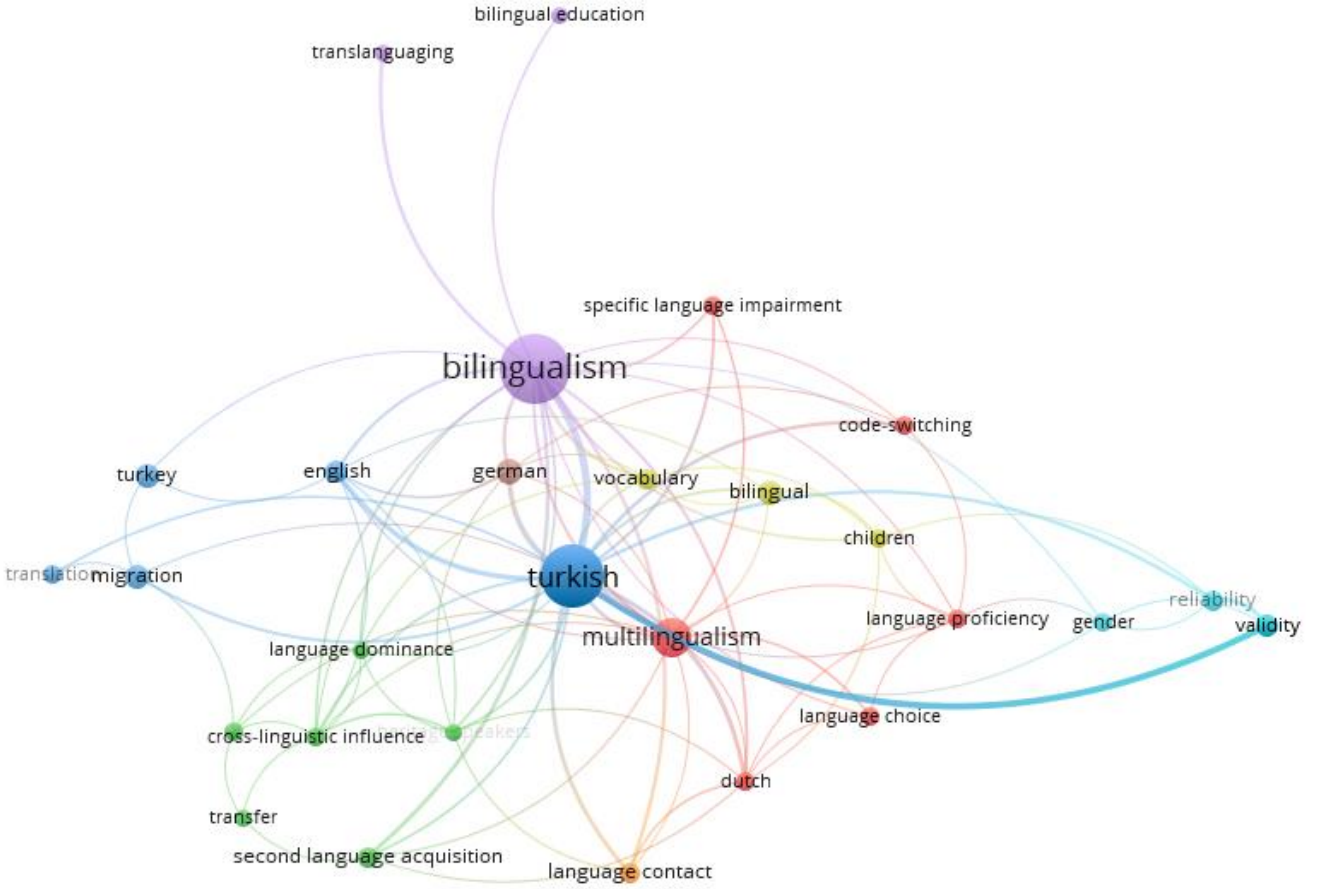
* En az 6 veya daha fazla tekrar eden anahtar kelimeler dahil edilmiştir (n = 28)

İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarla ilgili yapılan analizde 569 yayın içinde toplamda 1707 farklı anahtar kelime olduğu görülmüştür. Analiz sonuçlarını daha iyi yorumlayabilmek ve oluşan bibliyometrik ağları daha rahat gözlemleyebilmek için bir anahtar kelimenin en az 6 kez tekrar etmesi kriter olarak belirlenmiştir. Tablo 1’de yer alan anahtar kelimelerin sıklıkları (n) incelendiğinde “Bilingualism”, “Turkish”, “Multilingualism”, “Bilingual”, “Turkey” gibi arama sorgusu ile doğrudan ilişkili anahtar kelimeler dışında; Almanca (German), İngilizce (English) ve Felemenkçe (Dutch) gibi farklı dillerin en çok tekrarlanan 28 anahtar kelime arasında olduğu görülmektedir. Ayrıca anahtar kelimeler arasında göçmenlik (migration) ifadesinin de 12 kez kullanıldığı görülmüştür. Diğer taraftan araştırma yöntem ve veri analizi ile alakalı olan geçerlik (validity) – güvenilirlik (reliability) ifadeleri dışında diğer anahtar kelimelerin dil edinimi ve dil bilimi ile alakalı ifadeler olduğu görülmektedir. Bu bağlamda çalışmaların daha çok Almanca-Türkçe ve İngilizce-Türkçe ikidilli çocuklarla ilgili olduğu görülmektedir. Oysa başta Fransa, Belçika, Danimarka, Norveç, İsveç ve Hollanda olmak üzere Orta Doğu ve Amerika gibi farklı coğrafyalarda yaşayan Türkçe ikidilli bireyler de bulunmaktadır. Bu bireylerle ilgili çalışmaların da sayıca artması gerektiği söylenebilir. Sadece Fransa’da her dört aileden birinin iki ya da çok dilli olduğu düşünülecek olursa (Deprez, 2003, s.35-43) bu coğrafyalarda yapılacak çalışmaların çok daha değerli olduğu söylenebilir. Öte yandan son zamanlarda etkililiği çokça tartışılan “translanguaging” (Dil Alaşımı) kavramının en

az tekrar eden anahtar sözcükler arasında olması oldukça dikkat çekicidir. Oysa bu modelin etkililiğine yönelik çok sayıda çalışma bulunmaktadır (İnce, 2021; Kılıç ve Ökten 2021; Kasula 2016; Levis, Jones and Baker, 2012; Wei, 2011).

İkidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimelerle ilgili temaları ortaya çıkarmayı amaçlayan bibliyometrik ağ görseli ise Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. İkidualli ve çokdillli Türk çocuklarıyla ilgili uluslararası alanyazında yapılan çalışmalarda geçen anahtar kelimelere ait bibliyometrik ağ görseli

Şekil 1’deki görselde farklı renkler farklı temalar altında ortaya çıkan ve anahtar kelimelerden oluşan kümeleri göstermektedir. Şekilde yer alan dairelerin büyüklükleri arttıkça o anahtar kelimenin sıklığı artmakta, azaldıkça küçülmektedir. Analiz sonuçlarına göre bu tematik kümelerden en büyüğü kırmızı renkle gösterilen kümedir. Bu küme içerisinde en çok kullanılan anahtar kelimeler dil değıştirme (code switching), Flemenkçe (Dutch), dil seçimi (language choice), dil yeterliği (language proficiency), çokdillilik (multilingualism), özel dil bozukluğudur (specific language impairment). Analiz sonucu

oluşan ikinci büyük tematik küme yeşil renkle gösterilen kümedir. Bu küme içerisinde en çok kullanılan anahtar kelimeler farklı dillerin birbirinden etkilenmesi (cross-linguistic influence), miras diller (heritage languages), miras dil konuşurları (heritage speakers), hâkim dil (language dominance), ikinci dil edinimi (second language acquisition) ve aktarmadır (transfer). Büyüklük açısından üçüncü tematik küme ise mavi renkli kümedir. Bu küme içerisinde en çok kullanılan anahtar kelimeler İngilizce (English), mültecilik (migration), çeviri (translation), Türkiye (Turkey) ve Türk (Turkish) ifadeleridir. İkidilli (bilingual), çocuklar (children) ve söz dağarcığı (vocabulary) anahtar kelimelerinden oluşan ve sarı renkte temsil edilen tematik küme dördüncü büyük kümeyi oluşturmuştur. Beşinci tematik kümeyi mor renkle temsil edilen ve ikidillilik (bilingualism), ikidilli eğitimi (bilingual education) ve diller arası geçişlilik (translanguaging) anahtar kelimelerinden oluşan küme oluşturmuştur. Bu bağlamda bibliyometrik ağ incelendiğinde araştırmaları Türkçe-İngilizce ve Türkçe-Almanca ikidillilik kavramlarının üzerine yoğunlaştığı dolayısıyla Türkiye dışındaki coğrafyalarda yaşanan ikidilliliğin araştırmalarda daha revaçta olduğu görülmektedir. Oysa Türkiye içinde de var olan zengin bir ikidillilik olgusu olduğu ve bu ikidilliler üzerine de çalışmalar yapılması gerektiği unutulmamalıdır. Türkiye genelinde Türkçe-Arapça, Türkçe-Lazca, Türkçe-Kürtçe, Türkçe-Gürcüce, Türkçe-Süryanice, Türkçe-Çerkezce, Türkçe-Abhazca, Türkçe-İbranice, Türkçe-Ermenice ve Türkçe-Rumca gibi çok sayıdaki ikidillilikten bahsetmek mümkündür. Nitekim Güleç, Türkiye’de üç grup ikidillilikten söz edilmesi gerektiğini belirtmektedir (Güleç, 2019):

- Belli bir etnik kökene sahip vatandaşlarımızdan oluşan ikidilli bireyler ve çocukları
- Ülkemize farklı dönemlerde farklı saiklerle göç eden ikidilli bireyler çocukları
- Sosyo-ekonomik seviyesi yüksek tabakanın ikidilli eğitime maruz kalan çocukları

Gerçekten de gerek Alanya, Marmaris gibi turistik kasabalarda yaşamlarına devam eden İngiliz ve Alman toplulukları ya da Irak, Suriye, Afganistan gibi savaş nedeniyle Türkiye’ye yerleşen göçmen çocukları düşünüldüğünde Türkiye’deki farklı ikidilli toplumlar üzerine Web of Science veri tabanı üzerinde çalışmaya rastlanmamış olması dikkat çekicidir.

En Çok Atıf Alan Yazarlar

İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan yazarların analizi VOSwiever yazılımı ile gerçekleştirilen atıf analizi (citation analysis) kullanılarak incelenmiştir. Sonuçların betimsel istatistikleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2

İkidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan yazarlar

Yazar	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Yayın Başına Düşen Ortalama Atıf Sayısı
Paul P. M. Leseman	8	451	56,37
Elma Blom	8	230	28,75
Vasiliki Chondrogianni	6	183	30,50
Theodoros Marinis,	6	183	30,50
Li Wei	5	147	29,40
Ludo Verhoeven	6	141	23,50
Solveig Chilla	4	91	22,75
Harald Clahsen	7	83	11,85
Monika Rothweiler	5	79	15,80
Monika s. Schmid	5	42	8,40
Ad Backus	6	41	6,83
Kutlay, Yagmur	5	37	7,40
Andreas Heinz	4	33	8,25

* En az 30 veya daha fazla atıf alan yazarlar dahil edilmiştir (n = 13)

İ

ikiidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda ilgili yapılan analizde 569 yayın içinde toplamda 1258 farklı yazar olduğu görülmüştür. Analiz sonuçlarını daha iyi yorumlayabilmek için en az atıf sayısı 30 olarak belirlenmiştir. Tablo 2’de yer alan atıf ve yayın sayıları incelendiğinde en çok atıf alan yazarın 451 atıfı Paul P. M. Leseman olduğu ve onu 230 atıfı Elma Blom’un izlediği görülmektedir. Her iki yazarında yayın sayısı 8’dir ve en sonuçlara göre arama sorgusuna göre WoS’ta en çok yayın yapan iki yazardır. Bu yazarları 6 yayın ve 183 atıfı Vasiliki Chondrogianni ve Theodoros Marinis izlemektedir. En çok atıf alan 5. yazar ise 5 yayın ve 147 atıfı Li Wei’dir. Bu listedeki tek Türk yazarın 5 yayın ve 37 atıfı Kutlay Yağmur olduğu görülmüştür. Yayın başına düşen ortalama atıf sayısı rakamlarına bakıldığında ise sıralamanın çok değişmediği gözlemlenmektedir. Bununla birlikte sıralamadaki bazı yazarların aynı eserde/eserlerde ortak yazar olması da bu araştırmacıların hem aynı skora sahip olmalarında hem de sıralamaya girmelerinde etkili olmuş olabilir (Ör: Chondrogianni, Marinis ve Bloom gibi.). Öte yandan sahada ikidillilik üzerine çalışan çok sayıda Türk araştırmacı olmasına rağmen Yağmur dışında listeye girebilen kimsenin olmaması dikkat çekmekle birlikte Türkçe ikidillilik üzerine çalışan yabancı bilim adamlarının araştırmalarındaki kaynakçalarda çok sayıda Türk bilim insanına atıfta bulunduğu da görülmektedir.¹

¹ Söz gelimi Chondrogianni’nin, Theodoros Marinis’in ve Elma Bloom’un araştırmalarında çok defa Prof. Belma Haznedar’ın araştırmalarına atıfta bulunduğu gözlenmektedir.

En Çok Atıf Alan Makaleler

İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan makalelerin analizi VOSwiever yazılımı ile gerçekleştirilen atıf analizi (citation analysis) kullanılarak incelenmiştir. Sonuçlara betimsel istatistikleri Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3

İkidilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan makaleler

Makale	Atıf Sayısı
Harris, C. L., Ayçiçeği, A. ve Gleason, J. B. (2003). Taboo words and reprimands elicit greater autonomic reactivity in a first language than in a second language. <i>Applied Psycholinguistics</i> , 24(4), 561-579.	216
Scheele, A. F., Leseman, P. P. ve Mayo, A. Y. (2010). The home language environment of monolingual and bilingual children and their language proficiency. <i>Applied Psycholinguistics</i> , 31(1), 117-140.	212
Verhoeven, L. T. (1994). Transfer in bilingual development: The linguistic interdependence hypothesis revisited. <i>Language learning</i> , 44(3), 381-415.	147
Blom, E., Küntay, A. C., Messer, M., Verhagen, J. ve Leseman, P. (2014). The benefits of being bilingual: Working memory in bilingual Turkish-Dutch children. <i>Journal of experimental child psychology</i> , 128, 105-119.	144
Creese, A. ve Blackledge, A. (2011). Separate and flexible bilingualism in complementary schools: Multiple language practices in interrelationship. <i>Journal of pragmatics</i> , 43(5), 1196-1208.	128
Daller, H., Van Hout, R. ve Treffers-Daller, J. (2003). Lexical richness in the spontaneous speech of bilinguals. <i>Applied linguistics</i> , 24(2), 197-222.	124
de Wit, M. A., Tuinebreijer, W. C., Dekker, J., Beekman, A. J. T., Gorissen, W. H., Schrier, A. C., ... ve Verhoeff, A. P. (2008). Depressive and anxiety disorders in different ethnic groups. <i>Social psychiatry and psychiatric epidemiology</i> , 43(11), 905-912.	113
Caldwell-Harris, C. L. ve Ayçiçeği-Dinn, A. (2009). Emotion and lying in a non-native language. <i>International Journal of Psychophysiology</i> , 71(3), 193-204.	95
Chondrogianni, V. ve Marinis, T. (2011). Differential effects of internal and external factors on the development of vocabulary, tense morphology and morpho-syntax in successive bilingual children. <i>Linguistic Approaches to Bilingualism</i> , 1(3), 318-345.	86
Verhoeven, L. (2007). Early bilingualism, language transfer, and phonological awareness. <i>Applied Psycholinguistics</i> , 28(3), 425-439.	82
Messer, M. H., Leseman, P. P., Boom, J. ve Mayo, A. Y. (2010). Phonotactic probability effect in nonword recall and its relationship with vocabulary in	77

monolingual and bilingual preschoolers. <i>Journal of Experimental Child Psychology</i> , 105(4), 306-323.	
Agirdag, O. (2010). Exploring bilingualism in a monolingual school system: Insights from Turkish and native students from Belgian schools. <i>British Journal of Sociology of Education</i> , 31(3), 307-321.	64
Verhallen, M. ve Schoonen, R. (1993). Lexical knowledge of monolingual and bilingual children. <i>Applied linguistics</i> , 14(4), 344-363.	62
Ayçiçeği-Dinn, A. ve Caldwell-Harris, C. L. (2009). Emotion-memory effects in bilingual speakers: A levels-of-processing approach. <i>Bilingualism: Language and Cognition</i> , 12(3), 291-303.	62
Kempert, S., Saalbach, H. ve Hardy, I. (2011). Cognitive benefits and costs of bilingualism in elementary school students: The case of mathematical word problems. <i>Journal of educational psychology</i> , 103(3), 547.	59

* En az 59 veya daha fazla atıf alan makaleler dahil edilmiştir (n = 15)

İkidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarla ilgili yapılan analizde 569 yayın içinde en az 59 atıf alan 15 çalışma olduğu görülmüştür (59 rakamı yorumlamayı kolaylaştırmak için belirlenmiştir). Alanyazında ikidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili yapılan yayınlarda en çok atıf alan ilk iki makalenin uygulamalı psikodilbilim dergilerinde yayımlandığı görülmektedir. Ayrıca yine araştırılan alanda en çok atıf alan makalelerin çoğunlukla uygulamaya dayalı çalışmalar olduğu da görülmüştür.

En Çok Atıf Alan Dergiler

İkidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan dergilerin analizi VOSwiever yazılımlı ile gerçekleştirilen atıf analizi (citation analysis) kullanılarak incelenmiştir. Sonuçlar, betimsel istatistikleri Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4

İkidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan dergiler

Dergiler	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Yayın Başına Düşen Ortalama Atıf Sayısı
Applied Psycholinguistics	10	589	58,90
Bilingualism-Language and Cognition	15	298	19,86
Applied Linguistics	4	230	57,50
International Journal of Bilingualism	29	225	7,75
Language Learning	9	224	24,88

Journal of Pragmatics	4	194	48,50
Linguistic Approaches to Bilingualism	10	136	13,60
International Journal of Bilingual Education and Bilingualism	12	103	8,58
Clinical Linguistics & Phonetics	6	95	15,83
Second Language Research	4	74	18,50
Journal of Multilingual and Multicultural Development	7	68	9,71
International Journal of Multilingualism	5	64	12,80
Frontiers In Psychology	5	33	6,60
Applied Linguistics Review	5	22	4,40

* En az 20 veya daha fazla atıf alan dergiler dahil edilmiştir (n = 14)

İkidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarla ilgili yapılan analizde 569 yayın içinde 340 farklı dergi olduğu görülmüştür. Bu dergiler içerisinde bulguları daha kolay yorumlayabilmek için en az 20 atıf alan 14 dergi analize dâhil edilmiştir. Alanyazında ikidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili yapılan yayınlarda en çok atıf alan derginin Applied Psycholinguistics olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Applied Linguistics de en çok atıf alan üçüncü dergidir. Diğer taraftan Bilingualism-Language and Cognition dergisi en çok atıf alan ikinci dergi olurken Uluslararası International Journal of Bilingualism en çok atıf alan dördüncü dergidir. International Journal of Bilingualism en fazla yayın sayısına sahip dergi olmasına rağmen atıf sayısında dördüncü olmuştur. En çok atıf alan beşinci dergi ise Language Learning dergisidir. Yayın başına düşen ortalama atıf sayısı rakamları incelendiğinde en iyi performansın sırasıyla Applied Psycholinguistics, Applied Linguistics ve Journal of Pragmatics olduğu görülmektedir. Türkçe ikidiilli bireyler sayıca çok olmasına rağmen Türkiye menşeli dergilerin sıralamaya girememiş olması düşündürücüdür. Yine tablo incelendiğinde uygulamalı yayınlara yer veren dergilerin çoğunlukta olduğu gözlenmektedir.

En Çok Atıf Alan Kurumlar

İkidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan kurumların analizi VOSwiever yazılımı ile gerçekleştirilen atıf analizi (citation analysis) kullanılarak incelenmiştir. Sonuçlara betimsel istatistikleri Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5

İkidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan kurumlar

Kurumlar	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Yayın Başına Düşen Ortalama Atıf Sayısı
Utrecht Üniversitesi	17	563	33,11
Amsterdam Üniversitesi	19	417	21,94
Boston Üniversitesi	6	395	65,83
İstanbul Üniversitesi	9	378	42,00
Reading Üniversitesi	9	210	23,33
Nijmegen Radboud Üniversitesi	18	182	10,11
Koç Üniversitesi	6	165	27,50
Boğaziçi Üniversitesi	19	145	7,63
Tilburg Üniversitesi	15	138	9,20
Hamburg Üniversitesi	25	138	5,52
Potsdam Üniversitesi	16	119	7,43
Konstanz Üniversitesi	10	100	10,00
Bremen Üniversitesi	10	98	9,80

* En az 90 veya daha fazla atıf alan kurumlar dahil edilmiştir (n = 13)

İkidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda ilgili yapılan analizde 569 yayın içinde 601 farklı kurum olduğu görülmüştür. Bu kurumlar içerisinde bulguları daha kolay yorumlayabilmek için en az 90 atıf alan 13 kurum analize dahil edilmiştir. Alanyazında ikidualli ve çokdillli Türk çocuklarla ilgili yapılan yayınlarda en çok atıf alan ilk iki kurumun Hollanda'dan Utrecht Üniversitesi ve Amsterdam Üniversitesi olduğu görülmektedir. Diğer kurumlar ise sırasıyla ABD'den Boston Üniversitesi, Türkiye'den İstanbul Üniversitesi ve İngiltere'den Reading Üniversitesidir. Dördüncü sırada İstanbul Üniversitesi, yedinci sırada Koç Üniversitesi ve sekizinci sırada Boğaziçi Üniversitesi olmak üzere Türkiye'den üç üniversitenin en çok atıf alan 13 kurum arasında olduğu gözlenmiştir. Yayın başına düşen ortalama atıf sayısı rakamları incelendiğinde ise en yüksek performansın sırasıyla Boston Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Utrecht Üniversitesinde olduğu görülmektedir. Bu kurumların atıfta ileri seviyede çıkmalarının bir diğer nedeni de çok atıf alan akademisyenlerin/araştırmacıların bu kurumlarda görev yapması olabilir. Nitekim en çok atıf alana yazarlar arasında olan Kutlay Yağmur'un görev yerinin Tilburg Üniversitesi olması tablonun bu sıralamayla şekillenmesinde etkili olmuş olabilir. Bununla birlikte iki dillilikle ilgili çalışmalarda kurumların büyük çoğunluğunun Hollanda'daki Utrecht üniversitesi olmasında bu ülkenin yenilikçi bir projeye imza atması ve Utrecht kentini "çok dillli çekim alanı" olarak ilan etmesinin büyük etkisi olabilir (City of Utrecht, 2009: 1). Nitekim Extra ve Yağmur, nüfusun geniş bir bölümünün üç ya da dört dil konuşabildiğini ve ülke tarafından uygulamaya konulan projeye Avrupa'nın çokdillilik politikasıyla

bağlantının açık olarak kurulduğunu ve 'anadili + 2 dil' hedefinin de ayrıca desteklendiğini, bu şehrin birçok uluslararası şirkete ev sahipliği yapmakta olduğunu ve Utrecht Üniversitesi'nin de birçok yabancı öğrenciyi çekmekte olduğunu belirtmiştir. Yine yağmur; Utrecht şehrinin bu özelliğini çokdillilik laboratuvarı olarak geliştirmek için başlangıç noktası olarak gördüğünü ve Çokdillilikle ilgili çeşitli çalışmalar başlatarak çokdillilik projeleri hazırladığını da vurgulamaktadır (Extra ve Yağmur, 2013: 172).

En Çok Atıf Alan Ülkeler

İkidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan ülkelerin analizi VOSwiever yazılımı ile gerçekleştirilen atıf analizi (citation analysis) kullanılarak incelenmiştir. Sonuçlara betimsel istatistikleri Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6

İkidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan ülkeler

Ülkeler	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Yayın Başına Düşen Ortalama Atıf Sayısı
Hollanda	77	1670	21,68
Türkiye	180	1332	7,40
İngiltere	44	1062	24,13
ABD	66	936	14,18
Almanya	127	925	7,28
Danimarka	8	171	21,37
Norveç	18	138	7,66
İsveç	15	126	8,40
İsviçre	10	124	12,40
Avustralya	7	117	16,71
İran	25	104	4,16
Kanada	9	97	10,77
Fransa	12	84	7,00
Belçika	17	76	4,47
İspanya	8	63	7,87

* En az 60 veya daha fazla atıf alan ülkeler dâhil edilmiştir (n = 15)

İkidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarla ilgili yapılan analizde 569 yayın içinde 56 farklı ülke olduğu görülmüştür. Bu kurumlar içerisinde bulguları daha kolay yorumlayabilmek için en az 60 atıf alan 15 ülke analize dâhil edilmiştir. Alanyazında ikidiilli ve çokdilli Türk çocuklarla ilgili yapılan yayınlarda en çok atıf alan ülkenin Hollanda olduğu görülmüştür. İkinci sırada Türkiye,

üçüncü sırada İngiltere, dördüncü sırada ABD ve beşinci sırada ise Almanya yer almaktadır. En çok atıf alan ilk 15 ülkenin çoğunluğunun Avrupa'dan olduğu görölmektedir. Yayın başına düşen ortalama atıf sayısı rakamları incelendiğinde ise en yüksek performansın sırasıyla İngiltere, Hollanda ve Danimarka'da olduğu görölmektedir. Bibliyometrik analiz sonuçlarına göre Tilburg Üniversitesi'nin ikidilli Tϋrk çocuklarıyla ilgili çok sayıda araştıma yapan kurum olması ve yine bu üniversitede görev yapan Kutlay Yağmur'un da en çok atıf alan yazarlar içinde bulunması ikidilli ve çokdilli Tϋrk çocuklarla ilgili uluslararası alanyazında yapılan akademik yayınlarda en çok atıf alan ülkeler arasında Hollanda'nın ilk sırada çıkmasında etkili olmuş olabilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

İkidilli ve çokdilli Tϋrk çocuklarıyla ilgili uluslararası alanyazında yapılan araştırmaların bibliyometrik analiz tekniği ile incelenmesini hedefleyen bu araştırma, çalışmaların kahır ekseriyetle Tϋrkçe-Almanca ve Tϋrkçe-İngilizce ikidillilere yönelik gerçekteştiğini ancak Tϋrkçe-Flamanca ve Tϋrkçe-Fransıca gibi Avrupa coğrafyasında yer alan diğer ikidilli bireylere yönelik çalışmaların Web of Science'da yeterince yer alamadığını ortaya koymuştur. Ayrıca özellikle Türkiye'de yaşıyan ikidilli bireylere yönelik (Tϋrkçe-Arapça, Tϋrkçe-Lazca, Tϋrkçe-Kürtçe, Tϋrkçe-Ermenice vb.) çalışmaların da Web of Science'da yer alamadığını gözlenmiştir. İkidillilik/çokdillilik, avantajları ve dezavantajlarıyla son dönemde oldukça ön plana çıkmış ve yapılan çalışmalar, gerek sosyo-kültürel gerek ekonomik gerekse de bilişsel açıdan ikidilliliğin yadsınamayacak bireysel ve toplumsal faydaları olduğunu ortaya koymuştur (İnce, 2021). Bu anlamda önemli olan, ikidillilik olgusunun hem ülke içindeki ikidilliler bağlamında incelenmesini hem de bu incelemelerin web of Science'da yayınlanabilirlik kriterlerine sahip olmasını da gerektirmektedir. Ayrıca hem ikidillilikle ilgili yapılan çalışmaların çoğunlukla uygulamalı olması hem de bu alanda hizmet veren dergilerin ağırlıklı olarak uygulamalı çalışmalara yer vermesi bu araştırmanın diğer bir dikkat çekici sonucudur. Sahada çalışma yapacak araştırmacıların bu durumu göz önünde bulundurmasında fayda vardır.

Kaynaklar

- Achmet, İ. K. (2005). *Yunanistan'da (Batı Trakya'da) iki dilli eğitim veren azınlık okullarında Tϋrkçe ve Yunanca öğrenim gören öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Biehl, M., Kim, H. ve Wade, M. (2006). Relationships among the academic business disciplines: a multi-method citation analysis. *Omega*, 34(4), 359-371.
- Baetens-Beardsmore, H. (1986). *Bilingualism: basic principles*. Clevedon: Multilingual Matters.

- Bekir, H. ve Temel, Z. (2006). Almanya da Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Türk Çocuklarına Uygulanan Dil Eğitim Programının Dil Gelişim Düzeyine Etkisi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 14-27.
- City of Utrecht, Dept. Public, Internal, Subsidy Affairs (2009). *Utrecht: Multilingual hotspot and laboratory in Europe*. http://ec.europa.eu/languages/documents/utrecht-multilingual-hotspot-and-laboratory-in-europe_en.pdf adresinden erişilmiştir.
- Deprez, C. (2003). Évolution du bilinguisme familial en France, Dans: Le français aujourd'hui. <https://www.cairn.info/revue-le-francais-aujourd-hui-2003-4-page-35.htm> adresinden erişilmiştir.
- Donthu, N., Reinartz, W., Kumar, S. ve Pattnaik, D. (2021). A retrospective review of the first 35 years of the International Journal of Research in Marketing. *International Journal of Research in Marketing*, 38(1), 232-269.
- Ethnologue (2019). "How many languages are there in the world?" <https://www.ethnologue.com/guides/how-many-languages> adresinden erişilmiştir.
- Extra, G. ve Yağmur, K. (2013). *Dil Zengini Avrupa: Avrupa'da Çokdillili Politika ve Uygulama Eğilimleri*. Cambridge University Press, United Kingdom. Retrieved from https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/LRE_Turkish_Dil_Zengini_Avrupa_%E2%80%93Avrupa%E2%80%99da_c%CC%A7okdillili_politika_ve_uygulama_eg%CC%86ilimleri.pdf
- Grosjean, F. (1993). Le bilinguisme et le biculturalisme: essai de definition *Revue Tranel (Travaux neuchâtelois de linguistique)*, 19, 13-41.
- Güleç, İ. (2019). *İki dilli Türk Çocukları ve ülkemizdeki iki dilli çocuklar*. Fikriyat. <https://www.fikriyat.com/yazarlar/ismail-gulec/2019/07/05/iki-dilli-turk-cocuklari-ve-ulkemizdeki-iki-dilli-cocuklar> adresinden erişilmiştir.
- İnce, B. (2011). *Yurt dışındaki Türk çocuklarının anadilleri Türkçede yaşadıkları anlatım sorunları: Fransa örneği*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- İnce, B. (2021). İkidilliliğin Avantajları ve Dezavantajları. Güleç, B. İnce ve H. N. Demiriz (Ed.), *İkidillilik ve ikidilli çocukların eğitimi* (1. baskı) (ss. 429-442). İstanbul, Kesit Yayınları
- Kasula, A. J. (2016). Olowalu Review: Developing identity through translanguaging in a multilingual literary magazine. *Colombian Applied Linguistics Journal*, 18(2), 109-118.
- Kılıç, D. ve Ökten, C.E. (2021) Göçmen öğrencilerin yazma becerilerini geliştiren dil alışımı etkinlikleri. Güleç, B. İnce ve H. N. Demiriz (Ed.), *İkidillilik ve ikidilli çocukların eğitimi* (1. baskı) (ss. 291-349). İstanbul, Kesit Yayınları.
- Lewis ,G., Jones, B. ve Baker, C. (2012). Translanguaging: origins and development from school to street and beyond. *Educational Research and Evaluation: An International Journal on Theory and Practice*, 18(7), 641-654.

- Li, H., An, H., Wang, Y., Huang, J. ve Gao, X. (2016). Evolutionary features of academic articles co-keyword network and keywords co-occurrence network: Based on two-mode affiliation network. *Physica A: Statistical Mechanics and its Applications*, 450, 657-669.
- Snyder, H. (2019). Literature review as a research methodology: An overview and guidelines. *Journal of business research*, 104, 333-339.
- Temel, Z. ve Bekir, H. (2005). Erken çocukluk döneminde iki dillilik [Bilingualism in early childhood]. *Türk Dili, Dil ve Edebiyat Dergisi*, 637, 65-72.
- Wei, L.(2017). Translanguaging as a practical theory of language. *Applied Linguistics* 39(1),9-30.
- Weinreich, U., Labov, W. ve Herzog, M. (1968). *Empirical foundations for a theory of language change*. University of Texas Press, United States.
- Van Eck, N. J. ve Waltman, L. (2017). Citation-based clustering of publications using CitNetExplorer and VOSviewer. *Scientometrics*, 111(2), 1053-1070.

“İkidilli ve Çokdilli Türk Çocuklarıyla İlgili Uluslararası Alanyazında Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik Analiz Tekniği ile İncelenmesi” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış, karşılaşılabacak tüm etik ihlallerde “Sakarya Üniversitesi Journal of Education Dergisi ve Editörünün” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun yazarlara ait olduğu ve çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu bu çalışmanın yazarları tarafından taahhüt edilmiştir.

Çıkar Çatışması Beyanı:

Yok.

Finansal Destek veya Teşekkür Beyanı

Bu çalışma için herhangi bir kurumdan finansal destek alınmamıştır.